

Vragen ter voorbereiding op de raad

Onderwerp: Nota van uitgangspunten en randvoorwaarden

Raadsvergadering:	3 april 2025
Gesteld door:	VL / Peter van Steensel
Portefeuillehouder:	H.J. Looijen
Teammanager:	Tom Vermue / R. Bongaerts
Deadline:	3 april 2025

Vraag:

Zie bijgevoegde 3 bijlagen.

Dit roept vragen en derhalve antwoorden op.

Los van het gegeven waarom deze mensen niet eerder geïnformeerd zijn of contact me geweest is.

VOORAL graag reactie op de analyse die bewoners in bijlage meegestuurd hebben.

Antwoord:

1. Onjuiste kwalificatie: 'kleinschalig' voor 75-85 AMV's

De nota stelt dat scenario C kleinschalige opvang betreft. Feit: Volgens officiële bronnen zoals het COA, de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ) en de Kinderombudsman is kleinschalige opvang gedefinieerd als 15-20 AMV's per locatie. Groepsgroottes boven de 50 worden expliciet als grootschalig en onwenselijk beschouwd vanwege risico's op psychosociale stress, groepsdruk en onveiligheid

Reactie:

De opvangcapaciteit van een procesopvanglocatie (poa) is opgenomen in het amv-opvang model. Deze opvangvorm is meerdere malen door de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ) bezocht, waarbij in samenspraak met het COA kwaliteitseisen zijn opgesteld. Daarnaast worden conform het methodisch kader de noodzakelijke activiteiten gestart en richt de mentor samen met de jeugdbeschermer zich op het welbevinden en ontwikkeling van de jongere. Een poa kent een grootte van 50-80 amv-ers. De poa is een eerste tijdelijk opvang voor amv-ers, en wordt de procesopvanglocatie amv genoemd omdat tijdens het verblijf de amv-ers de rust en voorbereidingstermijn en hun asielprocedure doorlopen. Na afronding worden zij zo snel mogelijk doorgeplaatst. Zij stromen dan door naar een kleinschalige vervolgovang: een kleinschalige woonvoorziening van COA (in afwachting van een uitzetting, omdat zij geen verblijfstatus krijgen) of een kleinschalige opvang van Nidos (zij zijn dan minderjarige statushouders geworden, omdat ze een verblijfstatus hebben gekregen). In de nota van randvoorwaarden en uitgangspunten hebben we het over een poa. In de huidige praktijk verblijven de amv-ers ca. 1½ tot 2 jaar in een poa.

2. Suggestie dat het COA deze schaal aanraadt

De nota wekt de indruk dat het COA scenario C zelf aanbeveelt en passend acht. Feit: Het COA stelt dat dit scenario technisch uitvoerbaar is, maar dit is geen pedagogisch advies. In hun eigen beleidsstukken geven zij aan dat kleinschaligheid beter is voor het welzijn van AMV's. Grotere aantallen zijn eerder gekozen uit praktische of financiële overwegingen

Reactie:

Zie ook het antwoord op vraag 1. COA is geen jeugdzorg-instelling, maar biedt opvang en begeleiding waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van amv-ers. COA staat voor kwaliteit in opvang en begeleiding en staat daarnaast in nauw contact met de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ) om dit te toetsen.

3. Onvolledige voorstelling van gemeentelijke beleidsvrijheid

De nota suggereert dat de gemeente weinig keuze heeft in aantallen of doelgroep door de Spreidingswet. Feit: De gemeente is verplicht een aantal asielzoekers op te vangen, maar mag in overleg met het COA kiezen voor de doelgroep (bijvoorbeeld gezinnen i.p.v. AMV's), locatie en voorwaarden stellen aan de opvang

Reactie:

Conform artikel 3 en 3a van de wet COA

(<https://wetten.overheid.nl/BWBR0006685/2024-06-27>) is het COA verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van asielzoekers. Dit gebeurt op basis van instroom en de daarvoor benodigde modaliteiten. In afstemming met de gemeente worden afspraken gemaakt welke modaliteit wordt opgevangen; volwassenen (gezinnen en alleenstaanden) of amv-ers. Op basis van de behoefte van het COA is er in de nota gekozen voor de modaliteit amv-ers, mede gelet op goede ervaringen in Valkenswaard in het verleden en een kleinere omvang dan bij volwassenen opvang.

4. Afwijzing van alternatief: meerdere kleine locaties

De nota noemt meerdere kleinere locaties 'onrealistisch' of onwenselijk. Feit: In diverse gemeenten zoals Utrecht, Zwolle en Tilburg wordt opvang gespreid over kleinere locaties, met betere resultaten voor integratie, begeleiding en draagvlak. Het niet serieus onderzoeken van deze optie is een beleidsmatige tekortkoming.

Reactie:

COA heeft verschillende opvangvormen met verschillende opvanggroottes. Kleinschalige opvang kent een grootte van rond de 150 personen voor de volwassenen opvang. Een poa kent een grootte van 50-80 amv-ers. Er zijn ook kleinere amv locaties met een grootte van 16-20 amv-ers, dat is een kleinschalige woonvoorziening voor jongeren met een negatieve beschikking of die in de verlengde asielprocedure zitten. Dit is een specifieke groep die veelal wacht op uitzetting. Daar is op dit moment minder behoefte aan. Dit is ook niet de doelgroep waar we voor kiezen in de Nota van Uitgangspunten. Wij opteren voor een poa. Bij een poa is er vooral behoefte aan rust en begeleiding tijdens de asielprocedure. Overigens heeft een keuze voor kleinschaliger opvanglocaties van minder dan 50-80 amv-ers ook impact op de voorzieningen op locatie, begeleiding (aanwezig personeel), beveiliging en druk op de bestaande voorzieningen in de gemeente.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Onderwerp: overwegingen mbt Conceptnota van uitgangspunten en randvoorwaarden voor opvang van asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders scenario C
Bijlagen: ScenarioC_Analyse_Feitencheck.pdf; Gmail - Terugkoppeling bijeenkomst vluchtelingenopvang.pdf

Van: [REDACTED]
Verzonden: Monday, March 24, 2025 11:03:36 PM

Onderwerp: overwegingen mbt Conceptnota van uitgangspunten en randvoorwaarden voor opvang van asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders scenario C

Geachte vertegenwoordigers van de inwoners van Valkenswaard,

Per toeval hebben wij, bewoners van de [REDACTED], kennisgenomen van de raadsvergadering op 20 maart jl waar de opvang van statushouders, asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen op de agenda stond.

Op 11 juni 2024 zijn wij bij de bijeenkomst "Vluchtelingenopvang" geweest waar we een gesprek hebben gehad met burgemeester [REDACTED], het COA en [REDACTED]. Burgemeester [REDACTED] is bij ons allemaal persoonlijk aan de deur geweest om ons hiervoor uit te nodigen. Naar aanleiding van dat gesprek is er op 20 juni 2024 een terugkoppeling via de mail ontvangen met daarin ook een pdf "Vragen en antwoorden naar aanleiding van de besloten bijeenkomsten mogelijke opvanglocatie asielzoekers op 10 en 11 juni 2024" waarin een gedeelte van de vragen en antwoorden zijn vastgelegd. In deze mail staat onder andere:

Als we gaan besluiten dat we dit doen, dan gaan we afspraken vastleggen in een bestuursovereenkomst met het COA. Maar voordat we een besluit nemen, koppelen we aan jullie terug hoe de bestuursovereenkomst eruit gaat zien en wat onze voorwaarden zullen zijn. We verwachten eind september een besluit te nemen. Na het besluit is het COA aan zet om de plannen verder uit te werken.

Zoals beloofd houden we jullie op de hoogte. Mochten er nog vragen of opmerkingen zijn? Laat het ons weten:

Wij hebben tot op heden helaas niets meer mogen vernemen en zijn verrast met het voorgenomen besluit de locatie aan de Leenderweg 200 aan te wijzen, te laten verbouwen en daarmee geschikt te maken voor de opvang van 81 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers).

Hoewel wij als buurt ook vinden dat we, naast de wettelijke verplichting ook een sociale verplichten te vervullen hebben jegens vluchtelingen hebben we naar aanleiding van de “Conceptnota van uitgangspunten en randvoorwaarden voor opvang van asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders scenario C” op verschillende onderdelen grote zorgen, de belangrijkste zijn de locatie en veiligheid.

Zorgen omtrent de veiligheid:

- 81 AMV’ers op 1 locatie is veel. Het gaat om een groep zeer kwetsbare jongeren die begeleiding nodig hebben om goed te kunnen integreren in Valkenswaard. Ook voor sociale controle is zo’n groep veel te groot, je leert elkaar in de wijk niet kennen. Een groep van 25 jongeren kun je leren kennen en herkennen wat de sociale controle vergroot en ook de mogelijkheid om kennis te maken met omwonende vergemakkelijkt. Dit vergroot ook het draagvlak bij de direct omwonenden. We moeten er toch allemaal niet aan denken dat in Valkenswaard een soortgelijke situatie ontstaat als nu in Sint-Michielsgestel.
- Daarnaast geeft het COA zelf aan dat ze op de locatie voor AMV’ers te maken hebben met jongeren die zorgelijk/grensoverschrijdend gedrag veroorzaken. Zij worden mogelijk opgevangen in kleinschalige AMV iba locaties. ([COA - AMIF-project ‘Intensief begeleidende opvang amv’ | www.coa.nl](#)) Of er daadwerkelijk ruimte is op zo’n locatie wanneer we op de Leenderweg te maken krijgen met jongeren die grensoverschrijdend gedrag vertonen is nog maar de vraag. Ook gezien de uitspraken van dhr [REDACTED] (samen voor Valkenswaard), die aangeeft dat het COA de vacatures niet ingevuld krijgt. Ook voor deze doelgroep zullen de locaties niet makkelijk voor handen zijn als deze nodig zijn.
- Wij ondersteunen ook het COA dat zelf heeft gesteld dat een groep AMV’ers boven de 50 jongeren onwenselijk is gezien vanwege risico's op psychosociale stress, groepsdruk en onveiligheid. (zie ook de bijlage Analyse van Scenario C uit gemeentelijke nota: Feitelijke onjuistheden).
- Tijdens de vergadering kwam ook het drugsgebruik aan bod. Hierover is het tijdens de bijeenkomst op 11 juni 2024 zeker gegaan. Er is hierbij door het COA aangegeven dat ze niet negatief staan tegenover het roken van joints omdat dit de jongeren (met veelal trauma’s en psychische problemen) hiervan rustig worden en goed slapen. Het drugsgebruik werkt illegale praktijken in de hand gezien het feit dat de jongeren minderjarig zijn en dus zelf niet naar een coffeeshop kunnen om de drugs te halen. Deze zullen via “runners” ed moeten komen, wat zeer onwenselijk is. In de raadsvergadering van 20 maart jl werd dit onderwerp direct van tafel geveegd en werd gesuggereerd dat dit nooit gezegd zou zijn door het COA, maar dit is onjuist. Onze zorg is daarbij, dit is een aanname, dat het COA de levering hiervan niet op eigen terrein zal toestaan, dat betekent dat dit verder in de wijk of de straat zal plaatsvinden. Het roken van joints wordt toegestaan door het COA, dit is ons verteld tijdens de bijeenkomst.
- Tijdens de bijeenkomst op 11 juni 2024 is veiligheid veel aan bod gekomen. Omdat er een zorgplicht is voor minderjarigen en een opvang geen gevangenis is, kan er bij misdragingen binnen of buiten de opvang niet meer gedaan worden dan het voeren van een goed gesprek. Met het plan om de opvang voor 10 jaar in te zetten is er - anders dan nu als uitgangspunt wordt genomen - vanwege de wettelijke zorgplicht geen enkele mogelijkheid eerder met de opvang te stoppen, mocht het toch niet zo

goed lopen als dat nu wordt verwacht. Het lijkt ons goed dit echt mee te nemen in de afspraken over de termijn van de opvang van AMV'ers. Een kortere termijn van 2 jaar of maximaal 5 jaar met de intentie te verlengen tot maximaal 10 jaar wanneer het goed gaat geeft geen onrust bij de asielzoekers, zij verblijven gemiddeld 15 tot 22 maanden in de opvang of totdat ze de leeftijd van 18 jaar bereiken. Als voorbeeld is in de gemeente Zwolle is ook een kleine opvang met 16 AMV'er en een overeenkomst van 5 jaar gesloten [Alleenstaande minderjarige vreemdelingen | Gemeente Zwolle](#).

Zorgen omtrent de locatie:

- Wij delen de zorgen van dhr [REDACTED] (Samen voor Valkenswaard). Het pand bevindt zich op een industrieterrein, dit betekent dat er weinig sociale controle is en niets te doen is voor de jeugd in de directe omgeving.
- De locatie ligt aan de Leenderweg waar een groot gedeelte onvoldoende verlicht is en een trottoir ontbreekt. In de stukken en in de vergadering lijkt hier geen aandacht voor te zijn maar is tijdens de bijeenkomst op 11 juni 2024 wel uitgebreid besproken. Gezien de snelheid waarmee nu beslissingen worden genomen lijkt het onhaalbaar een veilige situatie te organiseren voor 81 AMV'ers die veelal te voet van de opvanglocatie naar het centrum zullen lopen waar ook een stroom van leerlingen van Weredi dagelijks met de fiets over het fietspad gaan.

De keuze om te gaan voor opvang aan de Leenderweg 200 met 81 AMV'ers is voor de gemeente de makkelijke weg. Hiermee kan op korte termijn worden voldaan aan de taak die er ligt vanuit de spreidingswet. Dit is niet de juiste keuze. Wij begrijpen dat het opvangen van 81 AMV'ers op 1 locatie voor het COA nodig is om die locatie rendabel te maken. Dit komt doordat het pand en de omgeving uiterst ongeschikt is en er dus heel veel geld gaat zitten in het geschikt maken van de locatie. Er is geen onderzoek gedaan naar andere opties. Als de gemeente zelf niet op zoek wil naar betere opties zou de vraag wel gesteld kunnen worden aan andere partijen. Met kleinere opvanglocaties zorg je voor veel betere begeleiding, wat zeer belangrijk is voor deze kwetsbare groep, en kun je locaties aanwijzen die al meer geschikt zijn dan dit pand op het industrieterrein waardoor er minder kosten gemaakt moeten worden om het pand geschikt te maken.

Op basis van de spreidingswet heeft de gemeente de taak om 1 of meerdere locaties aan te wijzen om genoemd aantal asielzoekers/AMV'ers op te vangen en daarvoor de randvoorwaarden te stellen die draagvlak bieden voor zowel de gemeente met haar bewoners, als voor de AMV'ers als kwetsbare groep. Daaraan is bij de aanwijzing van het pand aan de Leenderweg 200 voorbijgegaan. De logische conclusie is dan dat het pand aan de Leenderweg 200 ongeschikt is om aan te wijzen als opvanglocatie.

Op basis van de raadsvergadering van 20 maart jl, welke wij online hebben bekeken, hebben wij sterk de indruk dat u niet beschikt over de volledige en juiste informatie aangaande de discussie over de aanwijzing van het pand aan de Leenderweg 200 tbv de opvang van 81 AMV'ers. Wij verzoeken de raad daarom bovenstaande in overwegingen mee te nemen in de beslissing die u volgende week donderdag gaat nemen.

Mocht u met ons nog in gesprek willen gaan hierover, mag u uiteraard contact met ons opnemen via dit mailadres.

Met vriendelijke groet,

Bewoners van de



Terugkoppeling bijeenkomst vluchtelingenopvang

20 juni 2024 om 10:52

Aan: [REDACTED]

Beste direct omwonenden en eigenaren,

Dank je wel voor jullie input tijdens de bijeenkomsten van vorige week. We kijken terug op goede bijeenkomsten, waarin op een respectvolle en open manier zorgen en vragen werden gedeeld. We willen benadrukken dat we echt vooraan in het proces zitten. Er ligt alleen een intentieovereenkomst tussen het COA en de verhuurder. Verder niets. Tijdens de bijeenkomsten bleef het gevoel overheersen dat dit wel zo is. Dat hebben we helaas niet weg kunnen nemen. Nogmaals: er nog niets besloten; er staat nog niets op papier. De snelheid waarmee de communicatie en bijeenkomsten plaats hebben gevonden, hebben dit gevoel versterkt. De reden voor het korte tijdsbestek is dat we wilden voorkomen dat de verhuurder zelf naar buiten ging en bewoners via een andere kanalen dan de gemeente te horen kreeg van de beoogde locatie voor asielopvang.

Naar aanleiding van de uitnodigingsbrief en aanvullende communicatie hebben zich per mail en telefoon omwonenden gemeld die geen uitnodiging voor de bijeenkomst hadden ontvangen. We hebben met het merendeel van deze mensen telefonisch contact gehad en ook hun zorgen/geluiden meegenomen. Ook stonden er dinsdag mensen bij het gemeentehuis buiten, die hun zorgen kwamen uiten. Ook met hen is contact geweest.

De zorgen en vragen gingen vooral over de doelgroep (jongeren, vooral jongens en soms ook getraumatiseerd) en het aantal van 75. De meeste direct betrokkenen begrepen heel goed dat opvang nodig is, maar hebben zorgen over de sociale veiligheid van zichzelf of hun kinderen (dochters). Ook de verkeersveiligheid (zoals het ontbreken van verlichting en een stoep) werden veelvuldig genoemd als zorg én daarmee aandachtspunt. Overgrote meerderheid geeft aan dat de locatie en het pand niet geschikt is voor deze vorm van opvang. In de bijlage staat een overzicht van de vragen (en antwoorden) die tijdens de bijeenkomst zijn gesteld.

We nemen pas een besluit als we meerdere partijen hebben gesproken, zodat we alle wensen en eisen goed in beeld hebben. Als we gaan besluiten dat we dit doen, dan gaan we afspraken vastleggen in een bestuursovereenkomst met het COA. Maar voordat we een besluit nemen, koppelen we aan jullie terug hoe de bestuursovereenkomst eruit gaat zien en wat onze voorwaarden zullen zijn. We verwachten eind september een besluit te nemen. Na het besluit is het COA aan zet om de plannen verder uit te werken.

Zoals beloofd houden we jullie op de hoogte. Mochten er nog vragen of opmerkingen zijn? Laat het ons weten:

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] Coördinator opvang vluchtelingen



[Gemeente Valkenswaard](#)

[De Hofnar 15](#)

[5554 DA Valkenswaard](#)

T 040 208 34 44

E gemeente@valkenswaard.nl

I www.valkenswaard.nl



20062024_Vragen en antwoorden mogelijke opvanglocatie asielzoekers.pdf

40K [Weergeven als HTML](#) [Downloaden](#)

Analyse van Scenario C uit gemeentelijke nota: Feitelijke onjuistheden

1. Onjuiste kwalificatie: 'kleinschalig' voor 75-85 AMV's

De nota stelt dat scenario C kleinschalige opvang betreft.

Feit: Volgens officiële bronnen zoals het COA, de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ) en de Kinderombudsman is kleinschalige opvang gedefinieerd als 15-20 AMV's per locatie. Groepsgroottes boven de 50 worden expliciet als grootschalig en onwenselijk beschouwd vanwege risico's op psychosociale stress, groepsdruk en onveiligheid.

Bronnen: COA.nl - AMV-beleid; IGJ-rapport 'Kwetsbare AMV's' (2022); Kinderombudsman 'Alleen en Kwetsbaar' (2021)

2. Suggestie dat het COA deze schaal aanraadt

De nota wekt de indruk dat het COA scenario C zelf aanbeveelt en passend acht.

Feit: Het COA stelt dat dit scenario technisch uitvoerbaar is, maar dit is geen pedagogisch advies. In hun eigen beleidsstukken geven zij aan dat kleinschaligheid beter is voor het welzijn van AMV's. Grotere aantallen zijn eerder gekozen uit praktische of financiële overwegingen.

Bron: COA Programma van Eisen, Kamerbrieven Staatssecretaris IND

3. Onvolledige voorstelling van gemeentelijke beleidsvrijheid

De nota suggereert dat de gemeente weinig keuze heeft in aantallen of doelgroep door de Spreidingswet.

Feit: De gemeente is verplicht een aantal asielzoekers op te vangen, maar mag in overleg met het COA kiezen voor de doelgroep (bijvoorbeeld gezinnen i.p.v. AMV's), locatie en voorwaarden stellen aan de opvang.

Bron: Rijksoverheid.nl - Spreidingswet; VNG Handreiking opvang asielzoekers

4. Afwijzing van alternatief: meerdere kleine locaties

De nota noemt meerdere kleinere locaties 'onrealistisch' of onwenselijk.

Feit: In diverse gemeenten zoals Utrecht, Zwolle en Tilburg wordt opvang gespreid over kleinere locaties, met betere resultaten voor integratie, begeleiding en draagvlak. Het niet serieus onderzoeken van deze optie is een beleidsmatige tekortkoming.

Bron: VluchtelingenWerk Nederland; gemeentelijke beleidspraktijken